

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

STANDARD ZANIMANJA

**PROIZVOĐAČ/ PROIZVOĐAČICA
PREHRAMBENIH PROIZVODA ANIMALNOG
PORIJEKLA**

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	5
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	6
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	11
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	12
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	12
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	12
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA.....	13
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE	14
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA	15
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	16
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	17
5.	REFERENTNI PODACI.....	18

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: PROIZVOĐAČ/ PROIZVOĐAČICA PREHRAMBENIH PROIZVODA ANIMALNOG PORIJEKLA

NIVO: III

OPIS ZANIMANJA:

Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla priprema sirovine i vodu za proces proizvodnje, rukuje mašinama i uređajima u procesu proizvodnje, punjenja, pakovanja i skladištenja prehrambenih proizvoda animalnog porijekla. Održava optimalne higijenske uslove u proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog porijekla.

KOMPETENCIJE

Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla:

- Analizira, planira i organizuje sopstveni rad, u skladu sa dnevnim zaduženjima
- Priprema osnovne resurse i radno mjesto za obavljanje poslova za proces proizvodnje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
- Priprema sirovine i vodu za proces proizvodnje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
- Rukuje uređajima i mašinama u proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
- Puni, pakuje i skladišti prehrambene proizvode animalnog porijekla
- Održava optimalne higijenske uslove u proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
- Vodi radnu dokumentaciju u pisanoj i elektronskoj formi
- Obezbeđuje kvalitet sopstvenog rada u proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
- Obavlja osnovno održavanje opreme i sredstava za rad, koje koristi pri obavljanju posla
- Komunicira sa saradnicima i nadređenima u proizvodnji
- Primjenjuje mjere zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	<ul style="list-style-type: none"> - Analiziranje, planiranje i organizovanje sopstvenog rada, u skladu sa dnevnim zaduženjima
Priprema posla i radnog mjesa	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremanje osnovnih resursa i radnog mesta za obavljanje poslova za proces proizvodnje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremanje sirovina i vode za proces proizvodnje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla - Rukovanje uređajima i mašinama u proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog porijekla - Punjenje i pakovanje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla - Skladištenje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla - Održavanje optimalnih higijenskih uslova u proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
Komercijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Obezbeđivanje potrebne količine sirovina, materijala i adekvatnih sredstava za rad, u skladu sa radnim nalogom
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Vođenje radne dokumentacije u pisanoj i elektronskoj formi
Poslovi rukovođenja	<ul style="list-style-type: none"> - Nema poslova rukovođenja
Nadzor rada	<ul style="list-style-type: none"> - Nema poslova nadzora rada
Obezbeđivanje kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> - Obezbeđivanje kvaliteta sopstvenog rada
Održavanje i popravke	<ul style="list-style-type: none"> - Osnovno održavanje opreme i sredstava za rad u proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
Komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Obavljanje komunikacije sa saradnicima i nadređenima u proizvodnji
Očuvanje zdravlja i okoline	<ul style="list-style-type: none"> - Primjenjivanje mjera zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Analiziranje, planiranje i organizovanje sopstvenog rada, u skladu sa dnevnim zaduženjima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla:

- Pregleda dnevni radni nalog u cilju planiranja aktivnosti i neophodnih **resursa** za realizaciju radnog zadatka
Resursi: repromaterijal, oprema, alati, instrumenti, uređaji, maštine
- Pregleda potrebnu **tehničku dokumentaciju**, u skladu sa zahtjevima radnog zadatka
Tehnička dokumentacija: proizvođačka specifikacija, specifikacija opreme
- Analizira uslove za rad, u skladu sa potrebnim fazama tehnološkog procesa proizvodnje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
- Planira realizaciju radnog zadatka, u skladu sa obimom posla i radnim nalogom pretpostavljenog

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakonska regulativa iz oblasti tehnologije prehrambenih proizvoda animalnog porijekla koja se odnosi na posao koji obavlja
- Radna i tehnička dokumentacija
- Osnove organizacije rada
- Poslovna komunikacija

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje osnovnih resursa i radnog mjeseta za obavljanje poslova za proces proizvodnje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla:

- Priprema HTZ opremu za realizaciju radnog zadatka

HTZ oprema: zaštitna obuća, zaštitna odjeća, zaštitne rukavice, zaštitna kapa, zaštitna maska, zaštitne slušalice za uši, zaštitne naočare

- Provjerava količine sirovina, u skladu sa radnim nalogom i procesom proizvodnje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
- Priprema alate i pribor, u skladu sa planiranim aktivnostima
- Priprema **ambalažni materijal**, u skladu sa potrebama tehnološkog procesa proizvodnje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla

Ambalažni materijal: bijeli pocinčani lim, plastika, aluminijum, staklo, papir, karton, metal, drvo, celofan, kombinovani materijali

- Priprema **mašine, uređaje** za rad u pogonu, u skladu sa tehnološkim procesom proizvodnje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla

Mašine i uređaji: za prijem sirovine, proizvodnju, pakovanje i skladištenje gotovih proizvoda animalnog porijekla

- Provjerava dostupnost **energetskih izvora** neophodnih za različite tehnološke procese za proizvodnju prehrambenih proizvoda animalnog porijekla

Energetski izvori: struja, nafta, mazut, voda, ugalj, drvo, gas, biomasa

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- HTZ oprema
- Mašine, uređaji, alati i pribor u proizvodnji prehrambenih proizvoda biljnog porijekla
- Sirovine u proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
- Ambalaža u proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog porijekla

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Pripremanje sirovina i vode za proces proizvodnje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla:

- Vrši prijem **osnovnih i pomoćnih sirovina** u cilju realizovanja planirane proizvodnje
  - Osnovne sirovine:** meso, mlijeko, riba, rakovi i školjke, jaja
  - Pomoćne sirovine:** začini, aditivi, šećer, kuhinjska so, starter kulture
- Odstranjuje tehnološki neprihvatljive sirovine, u skladu sa nalogom pretpostavljenog
- Vrši **pripremu vode** za proces proizvodnje animalnih proizvoda, u skladu sa tehnološkim procesom proizvodnje
  - Priprema:** prečišćavanje, omekšavanje, dezinfekcija, temperiranje
  - Voda:** procesna voda, tehnološka voda, voda za napajanje parnih kotlova, rashladna, voda za pranje
- Vrši **pripremu sirovina** za proces proizvodnje animalnih proizvoda, u skladu sa tehnološkim procesom proizvodnje
  - Priprema sirovina:** usitnjavanje, odmrzavanje, miješanje, filtriranje, cijeđenje, termička obrada, konfekcioniranje, konzervisanje
- Skladišti pripremljene sirovine, u skladu sa tehnološkim procesom proizvodnje

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Sirovine u tehnologiji proizvodnje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
- Uputstva za prijem sirovina
- Priprema sirovina za proizvodnju animalnih proizvoda (mlijeko, meso, riba, rakovi i školjke, jaja, med)
- Pripreme vode za proizvodnju animalnih proizvoda
- Skladištenje sirovina

3.3.2. Ključni posao: Rukovanje uređajima i mašinama u proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog porijekla

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla:

- Primjenjuje uputstva zadate specifikacije u proizvodnji animalnih prehrambenih proizvoda

Primjenjuje uputstva: mjeri sirovine, rastvara i dodaje sirovine, dodaje aditive, dodaje začine i dodatke na osnovu zadate specifikacije

- Obavlja radne operacije u procesu pripreme vode, korišćenjem odgovarajućih **uređaja i instrumenata**, u skladu sa svojim nadležnostima

Uređaji: filteri, omekšivači, dozatori

Instrumenti : pH-metri, hlorometri, termometri

- Obavlja radne operacije u procesu dobijanja proizvoda u mesnoj industriji, korišćenjem odgovarajućih **uređaja, mašina, instrumenata i alata**, u skladu sa svojim nadležnostima

Uređaji i mašine: drobilica, volf (vuk), kuter, mikročuter, miješalica, punilica, pikinjektor, tumbler

Instrumenti: pH metri, termometri, vase, instrumenti za brze briseve

Alat: alati u sklopu mašina (za sastavljanje i rastavljanje mašina), ostali alati (lopatice, grušpe, posude, noževi, satare)

- Obavlja radne operacije u procesu dobijanja proizvoda u mlijekoindustriji, korišćenjem odgovarajućih **uređaja, mašina i instrumenata**, u skladu sa svojim nadležnostima

Uređaji i mašine: filteri, bakteriofuge, deaerator, dezodorizator, homogenizator, separator, mašine za termičku obradu, fermentor, sirarske kade, prese, bućkalice, ekstruder, uređaji za rezanje

Instrumenti: pH metri, termometri, vase, alkoholometri, manometri

- Obavlja radne operacije u procesu dobijanja proizvoda u industriji prerade ribe, rakova, školjki, korišćenjem odgovarajućih **uređaja, mašina i alata**, u skladu sa svojim nadležnostima

Uređaji i mašine: uređaji i mašine za pranje i čišćenje, zamrzavanje, soljenje, dimljenje, obradu i rezanje, termičku obradu, sušenje, mljevenje

Alat: alati za obradu, alati za rezanje

- Obavlja radne operacije u procesu dobijanja proizvoda u industriji jaja, korišćenjem odgovarajućih **uređaja i mašina**, u skladu sa svojim nadležnostima

Uređaji i mašine: uređaj za sortiranje, mašine za pranje, mašine za lupanje i odvajanje (separaciju bjelanca i žumanca), filteri, homogenizator, pasterizator, sušare, detektor metala

- Prati rad uređaja i mašina i obaveštava nadređenog o nepravilnostima u radu

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Prehrambena tehnologije proizvodnje animalnih proizvoda
- Rukovanje uređajima, mašinama, instrumentima i alatima u prehrambenoj industriji animalnih proizvoda
- Tehnološke operacije u prehrambenoj industriji animalnih proizvoda

3.3.3. Ključni posao: Punjenje i pakovanje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla:

- Priprema **ambalažne materijale** za punjenje i pakovanje, u skladu sa vrstom prehrambenih animalnih proizvoda
Ambalažni materijali: bijeli pomicani lim, plastika, aluminijum, staklo, papir, karton, metal, drvo, celofan, kombinovani materijali
- Rukuje **uređajima i mašinama** za punjenje gotovih prehrambenih proizvoda
Uređaji i mašine: uređaji i mašine za pranje i ispiranje, dezinfekciju i punjenje
- Rukuje **uređajima i mašinama** za zatvaranje i pakovanje gotovih prehrambenih proizvoda
Uređaji i mašine: čepilica, zatvaračica, uređaj za vakuumiranje
- Obavlja ručno deklarisanje gotovih proizvoda
- Rukuje mašinama za slaganje gotovih proizvoda u zbirnu ambalažu

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Ambalaža za pakovanje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
- Rukovanje uređajima i mašinama za punjenje, zatvaranje, pakovanje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
- Deklarisanje gotovih proizvoda

3.3.4. Ključni posao: Skladištenje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla:

- Skladišti gotove zapakovane proizvode pod propisanim uslovima
- Manipuliše gotovim proizvodima u skladištima
- Kontroliše zadate **parametre skladištenja** poluproizvoda i gotovih proizvoda, u zavisnosti od vrste prehrambenog animalnog proizvoda

Parametri skladištenja: temperatura, relativna vlažnost, pritisak

- Rukuje proizvodima tokom procesa zrenja u cilju postizanja odgovarajućeg stepena zrenja, u zavisnosti od tehnološkog postupka proizvodnje

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Skladištenje prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
- Parametri skladištenja prehrambenih proizvoda animalnog porijekla

3.3.5. Ključni posao: Održavanje optimalnih higijenskih uslova u proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog porijekla

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla:

- **Održava higijenu** alata, instrumenata, uređaja i mašina, kao i proizvodnog pogona koristeći odgovarajuća sredstva za pranje i dezinfekciju

Održavanje higijene: čišćenje, pranje, dezinfekcija, sterilizacija

- Pere potrebnu ambalažu ručno i mašinski koristeći odgovarajuća sredstva za pranje
- Vrši dezinfekciju u proizvodnom pogonu koristeći odgovarajuća sredstva za dezinfekciju
- Održava optimalne higijenske uslove svog radnog mesta
- Kontroliše efekte **DDD plana** u cilju održavanja higijensko-sanitarnih uslova pogona

DDD plan: dezinfekcija, dezinfekcija, deratizacija

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Higijena alata, instrumenata, uređaja, mašina i pogona u proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
- Ručno i mašinsko pranje ambalaže
- Održavanje higijene radnog mesta
- Dezinfekcija u proizvodnom pogonu

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

3.4.1. Ključni posao: Obezbjedivanje potrebne količine sirovina, materijala i adekvatnih sredstava za rad, u skladu sa radnim nalogom

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla:

- Vrši trebovanje sirovina, materijala i sredstava za rad, u skladu sa radnim nalogom
- Vrši trebovanje ambalažnog materijala na osnovu realizovane proizvodnje
- Izračunava količinu hemijskih sredstava za čišćenje radnog mesta, u skladu sa zahtjevima dnevne proizvodnje
- Predlaže vremensku dinamiku izvođenja posla, u skladu sa dobijenim zadacima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Trebovanja u proizvodnji na osnovu radnog naloga
- Način izračunavanja potrebnog ambalažnog materijala na osnovu realizovane proizvodnje
- Način izračunavanja utroška hemijskih sredstava za čišćenje radnog mesta u odnosu na proizvodnju
- Normativi utroška vremena za proizvodnju prehrambenih proizvoda animalnog porijekla

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Vođenje radne dokumentacije u pisanoj i elektronskoj formi

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla:

- Vodi evidenciju o količinama utrošenih sirovina za obavljanje određenog posla, u odgovarajućoj formi
- Vodi evidenciju o vrijednostima parametara mašina na kojima obavlja posao, u odgovarajućoj formi
- Vodi evidenciju o nastalim kvarovima i zastojima mašina na kojima obavlja posao, u odgovarajućoj formi
- Vodi evidenciju o škartu na mašinama na kojima obavlja posao, u odgovarajućoj formi
- Vodi evidenciju o utrošenim sredstvima za održavanje higijenskih uslova, u odgovarajućoj formi
- Vodi evidenciju o dnevnom čišćenju radnog mjesta, u odgovarajućoj formi
- Sastavlja izvještaj o radu u odgovarajućoj formi

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Dokumentacija u pogonima proizvodnje: način vođenja evidencije
- Forme pisanja izvještaja o radu
- Osnove rada na računaru

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

- Nema poslova rukovođenja

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

- Nema poslova nadzora rada

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Obezbeđivanje kvaliteta sopstvenog rada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Obavlja aktivnosti, u skladu sa uputstvima i zahtjevima nadređenog u cilju obezbeđenja kvaliteta sopstvenog rada
- Koristi opremu, alat, instrumente, mašine i uređaje za rad, u skladu sa uputstvima proizvođača
- Provjerava kvalitet svog rada u različitim fazama prozvodnje
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none">
- Način korišćenja opreme, alata, instrumenata, mašina i uređaja za rad, u skladu sa uputstvima proizvođača
- Proces rada u pogonima

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Osnovno održavanje opreme i sredstava za rad u proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog porijekla

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Pregleda upotrebljivost i očuvanost alata, opreme i uređaja, u skladu sa preporukama proizvođača
- Odlaže alat, opremu, instrumente i uređaje, u skladu sa uputstvima proizvođača i nadređenog
- Prijavljuje neispravnost opreme, alata, instrumenata, mašina i uređaja za rad nadređenom
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none">
- Čišćenje i održavanje opreme i sredstava rada u proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog porijekla
- Osnovni kvarovi sredstava rada

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa saradnicima i nadređenima u proizvodnji

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Po potrebi, traži dodatna uputstva i pojašnjenja od nadređenog za realizaciju radnog zadatka
- Izvještava nadređenog o završenom poslu, prema nivou odgovornosti, primjenjujući pravila poslovne komunikacije i stručnu terminologiju
- Komunicira sa saradnicima u cilju optimalnijeg obavljanja radnih zadataka primjenjujući stručnu terminologiju i pravila poslovne komunikacije
- Komunicira sa nadređenima i saradnicima uz prihvatanje sugestija i primjedbi u radu
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none">
- Poslovna komunikacija
- Verbalna i neverbalna komunikacija, rješavanje konfliktova, timski rad
- Stručna terminologija
- Upotreba informaciono-komunikacione tehnologije

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Primjenjivanje mjera zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla:

- Sprovodi propise i mjere iz oblasti zaštite životne sredine i zaštite zdravlja, i bezbjednosti na radu
- Identificuje sve opasnosti iz procesa rada u svom zanimanju i umanjuje rizike za nastanak povreda na radu, kao i profesionalnih oboljenja
- Učestvuje, po potrebi, u pružanju prve pomoći povrijeđenom saradniku, u skladu sa propisanom procedurom
- Učestvuje u evakuaciji i spašavanju saradnika u slučaju opšte opasnosti, u skladu sa propisanom procedurom
- Preduzima mjere za siguran rad, u skladu sa propisima o korišćenju zaštitnih sredstava (**HTZ oprema**)

HTZ oprema: zaštitna obuća, zaštitna odjeća, zaštitne rukavice, zaštitna kapa, zaštitna maska, zaštitne slušalice za uši, zaštitne naočare

- Izvodi radove efikasno, bez nepotrebnog utroška materijala i ugrožavanja životne sredine
- Sortira i na odgovarajući način odlaže **otpad**, u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine
  - Otpad:** otpadni materijal u proizvodnji, otpad animalnog porijekla, komunalni otpad, otpad od plastike, istrošeno ulje za mašine, zauljeni otpad
- Preduzima mjere kako ne bi došlo do pojave **kontaminacije** hrane i radnih površina sa otpadnim materijalom
  - Kontaminacija:** mikrobiološka, biološka, fizička, hemijska

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Propisi iz oblasti zdravstvene zaštite, zaštite na radu i zaštite životne sredine
- Procedure za pružanje prve pomoći
- Procedure za postupanje u slučaju opšte opasnosti
- Kontaminacija hrane i radnih površina
- Odlaganje otpada u proizvodnji animalnih prehrambenih proizvoda

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor. Poljoprivreda, prehrana i veterina Podsektor: Prehrana
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	8160 - Rukovaoci mašinama za proizvodnju prehrambenih i srodnih proizvoda
Tipično radno okruženje i uslovi rada	Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla radi u industrijskoj proizvodnji ili u pogonima za proizvodnju prehrambenih proizvoda animalnog porijekla manjih privatnih privrednih društava. Tokom obavljanja radnih zadataka obavezno je nošenje HTZ opreme, kao i posjedovanje važeće sanitарне knjižice. Najveći dio svog posla obavlja u stojećem položaju u zatvorenom i otvorenom prostoru. Mogućnost rada je u noćnim uslovima u zavisnosti od rokova završetka predviđenog posla, kao i u prostorijama sa ekstremno niskim temperaturama. Radi pod nadzorom nadređenog.
Srodna zanimanja	Proizvođač prehrambenih proizvoda biljnog porijekla, Prehrambeni tehničar za biljnu proizvodnju, Prehrambeni tehničar za animalnu proizvodnju, Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Proizvođač/ Proizvođačica prehrambenih proizvoda animalnog porijekla

Kod dokumenta: SZ-080230-PPPAP

Datum usvajanja dokumenta: 15. decembar 2017. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XVIII sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Dr Danijela Raičević, doktor biotehničkih nauka, saradnik u nastavi i rukovodilac proizvodnje, Biotehnički fakultet Univerziteta Crne Gore
2. Milena Grujić, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, rukovodilac sektora proizvodnje, "Šimšić-Montmilk" d.o.o. Danilovgrad
3. Jelena Popović, specijalista inženjer prehrambene tehnologije, stručni saradnik, "Farmont MP" d.o.o. Danilovgrad
4. Mario Rebić, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, tehnolog u proizvodnji, "Pop commerce" d.o.o. (pekara "Panini") Podgorica
5. Mr Dejan Vukićević, magistar tehnologije proizvoda animalnog porijekla, tehnolog u proizvodnji, industrija mesa "Goranović" d.o.o. Nikšić
6. Bojan Gašović, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije biljnih proizvoda, direktor sektora za proizvodnju vina i jakih alkoholnih pića, kompanija "13. jul-Plantaže" Podgorica
7. Milica Stojić, diplomirani inženjer hemijske tehnologije – prehrambeno-tehnološko inženjerstvo, nastavnik, JU Srednja strucna škola "Spasoje Raspopović" Podgorica
8. Maida Idrizović, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, nastavnik, JU Srednja strucna škola Bijelo Polje
9. Svetlana Mijušković, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, nastavnik, JU Prva srednja stručna škola Nikšić

Koordinator:

Dušan Pejović, diplomirani inženjer poljoprivrede, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, Centar za stručno obrazovanje